

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Фах (спеціальний музичний інструмент – баян, акордеон, бандура,
гітара, цимбали)**

Освітня програма **Музичне мистецтво**

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 року

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фах (баян, акордеон, бандура, гітара, цимбали)
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація	–
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Основна
Курс / Семестр	I-II курс, I-III семестри
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Індивідуальні заняття – 82 год; Самостійна робота – 188 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	–

2. Опис дисципліни

У навчанні і вихованні майбутніх виконавців і педагогів спеціальним класам належить особливо важлива роль. Найважливішим завданням педагога з фаху є виховання в студентів розуміння основної мети – навчитися правдиво розкривати художній задум виконуваних творів і засобами музично-виконавської майстерності доносити його до слухачів. Тому робота в спеціальному класі спрямована головним чином на усвідомлення і творче втілення студентом змісту, форми, стилю виконуваних творів і на оволодіння різноманітними засобами художньої майстерності.

Плідність цієї роботи значною мірою обумовлюється розвитком творчої ініціативи і самостійності студента. Постійне стимулювання творчої ініціативи студента, виховання в нього навичок самостійної роботи є однією з головних задач музичного виховання.

Прагнучи до найбільш досконалого виконання, усіяко розвиваючи віртуозну техніку, роз'яснюючи шляхи і методи оволодіння прийомами гри на інструменті, потрібно виховувати в той же час правильне розуміння музично-виконавської техніки, що є лише засобом утілення художньо-виконавських задумів. Особливе місце повинна займати робота над оволодінням мелодійно-протяжним змістовним тоном у широкому змісті цього слова. Виховання художньої і технічної сторін музично-виконавської майстерності варто здійснювати в їхній нерозривній єдності.

Таким чином, метою та цілями курсу є підготовка висококваліфікованих фахівців мистецької галузі, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в якості артистів оркестрів, камерних ансамблів, вчителів (викладачів) спеціального музичного інструменту (скрипки, альту, віолончелі, контрабаса) закладів початкової мистецької освіти та закладів фахової передвищої освіти.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

✓ **Знати:**

- ▶ стильові особливості виконання творів композиторів різних епох, національних шкіл і художніх течій;
- ▶ засоби художнього втілення композиторського задуму;
- ▶ методику поетапного вивчення твору;

- ▶ роль та місце інструктивного матеріалу у процесі формування музиканта-педагога;
- ▶ особливості роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою;
- ▶ загальномузичні та специфічні засоби фразування.
- ✓ **Вміти:**
- ▶ виконувати музичні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів;
- ▶ застосовувати на практиці різноманітні штрихи та оригінальні прийоми гри;
- ▶ реалізувати навички камерно-ансамблевої та оркестрової гри;
- ▶ творчо підбирати інструктивний матеріал для подолання технічних труднощів у художніх творах;
- ▶ читати ноти з аркуша;
- ▶ вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК. 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК. 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК. 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК. 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК. 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності

ФК.1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК.3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики.

ФК.4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК.5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

ФК.9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

ПРН.1 Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН.3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН.5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу

Річний план-мінімум

I курс

1. Дві поліфонії
2. Два твори великої форми
3. Чотири різнохарактерні п'єси

II курс

1. Твір великої форми
2. Дві різнохарактерні п'єси

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (БАНДУРА)

I

1. Г. Гендель «Пасакалія».
2. Г. Гембера Варіації на тему хороводу «Марина».
3. О. Левицький «Прелюд»
4. Укр. нар. дума в обр. Ф. Глушка «Смерть козака-бандуриста».
5. Обр. В. Тиможинського «Та ти гадаш, мій Андрійку»

II

1. Ю. Олійник Фанталія і fuga.
2. К. Мясков Фантазія на укр. нар. теми.
3. Л. Бетховен «Елізі»
4. Укр. нар. пісня, об. М. Лисенка «Ой джигуне, джигуне.
5. О. Нижанківський, сл. В. Масляка «О, не забудь»

III

1. Й. С. Бах - Ф. Бузоні, перекл. С. Баштана «Інтермеццо».
2. І. Левицький, переклад для бандури С. Овчарової «Українська рапсодія».
3. А. Дюран, перекл. для бандури С. Овчарової «Вальс».
4. Муз. О. Герасименко, сл. М. Чумарної «Пісня для мами».
5. Обр. М. Лисенка «Дощик».

IV

1. М. Дремлюга «Пасакалія».
2. А. Вівальді. Концерт G-dur, у 3 ч.
3. Р. Гриньків «Елегія».
4. Аранжування В. Кушпета. Вокально-інструментальна фантазія «Косарі».
5. Сл. М. Устияновича, обр. В. Войта «Гей браття опришки».

V

1. Й. Бах. Алеманда.
2. О. Герасименко «Концертні варіації»
3. Г. Менкуш «Весняна фантазія».
4. М. Лисенко, сл. Т. Шевченка «Хустиночко моя».
5. Укр. нар. пісня в обр. М. Дремлюги «Чи я в лузі не калина була»

VI

1. Й. С. Бах. Прелюдія і fuga d-moll

2. М. Дремлюга «Поема-рапсодія»
3. І. Гайденко. Три танці.
4. Укр. нар. пісня в обр.М. Дремлюги «Вербовая дощечка»
5. Г.Хоткевич, сл. Т. Шевченка «Тече вода в синє море»

VII

1. Г. Гендель. Чакона G-dur.
2. А. Муха. Варіації на тему укр. нар. пісні «Взяв би я бандуру»
3. К. Мясков «Елегія».
4. Обр. В. Тиможинського «Ой там, на товчку, на базарі»
5. Обр. Ф. Глушка, сл. Т. Шевченка «Дума» з поеми «Сліпий» («Невольник»)

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (БАЯН, АКОРДЕОН)

I

1. Й. С. Бах Органна Прелюдія і фуга ля-мінор
2. 2. В. Зубицький «Слов'янська» соната – 2, 3, 6 ч.
3. В. Власов Парафраз на народну тему
4. Р. Гал'яно «Пісня для Джо»

II

1. Й. С. Бах Органна Прелюдія і фуга ре-мінор
2. І. Яшкевич Сонатина №4
3. В. Власов «Веснянка»
4. В. Бельтрамі Угорський танець № 5

III

1. Й. Пахельбель Хорал мі-мінор.
2. П. Терещенко – С. Мартон. Фантазія на закарпатські народні теми
3. В. Булавко Концертна п'єса на тему української народної пісні «Гандзя»
4. Дж. Фіна «Джмелине бугі»

IV

1. Т. Гутовський Органна прелюдія і фуга. Соль-мінор.
2. В. Затуловський Фантазія на тему української народної пісні «Чом ти не прийшов»
3. О. Чуєв «Балканський сувенір»
4. А. Аст'єр Фантазія в мі-мініорі

V

1. Г.Мітєв. Прелюдія і фуга на тему «Бітлз».
1. О. Жуков Фантазія на тему «Їхав, їхав козак містом»
2. В. Раду «Весняна хора»
3. А. Сташевський Капріччіо (in modo jazz)

VI

1. М.Сейбер Прелюдія і фуга ля-мінор.
2. Ф. Анжеліс Соната «Тупік»
3. В. Василенко Обробка української народної пісні «Глибока кирниця».
4. П. Макконен «Диско-танго»

**РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ
(ЦИМБАЛИ)**

I

1. В. Пихль Фуга № 2.
2. Б. Котюк Рапсодія № 1.
3. А. Гайденко „Петрівка”.
4. В. Попадюк „Фантазія на гуцульські народні теми”.
5. І. Вимер „Гуморестка”.

II

1. В. Пихль Фуга № 4.
2. Б. Котюк Рапсодія № 2.
3. Д. Попічук Варіації на тему укр. нар. пісні „Ой під вишнею”.
4. В. Зубицький „Весняні голоси”.
5. обр. Д. Попічука „Гопак”.

III

1. Х. Глюк Менует
2. В. Полевой Рондо.
3. Л. Колонін „Сіяючі золотом”.
4. І. Бурдін Прелюдія і Хора.

IV

1. Й.С. Бах Прелюдія та фуга з сюїти № 5 для віолончелі соло.
2. В. Полевой Концерт для цимбалів.
3. Т. Йордаке Варіації
4. Д. Попічук Молдавські мелодії.
- 5.

V

1. Й.С. Бах Сарабанда
2. Л. Донник Соната-епітафія для цимбалів з фортепіано.
3. А. Хачатурян Токата. Транскрипція для цимбалів І. Бурдіна.
4. А. Тимофєєв „Метафора”.
1. Л. Боккеріні Менует.

VI

1. Й.С. Бах Сарабанда та дубль з партіти № 1.
2. М. Кєза Соната C-dur
3. Д. Попічук Варіації на тему укр. нар. пісні „Копав, копав криниченьку”.
4. І. Міський „Українська п'єса”.
5. А. Гєза Концертний етюд.

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (ГІТАРА)

I

1. Гендель Г. Ф. Чакона ре мінор.
2. Кікта В. Соната.
3. Понсе М. Прелюдії.
4. П'яццолла А. Танго.
5. Родріго Х. Три характерних танці.

II

1. Бах Й. С. Прелюдія, fuga, алегро для лютні BWV 998
2. Кошкін Н. Сюїта «Ельфи».
3. Фалья М. Пам'яті К. Дебюссі.
4. Циммерман Ф. Скерцо.
5. Чайковський П. Неаполитанська пісенька.

III

1. Бах Й.С. III Сюїта для віолончелі соло BWV 1009
2. Торроба М. Сонатина.
3. Лауро А. Вальси.
4. Леньяні Л. 6 каприсів, 36 каприсів.
5. Льобет М. Каталонські пісні.

IV

1. Бах Й. С. Прелюдія з віолончельної сюїти ре мажор
2. Шебалін В. Сонатина.
3. Морков В. Скерцо.
4. Мусоргський М. «Сльоза».
5. Льобет М. Каталонські пісні.

V

1. Бах Й. С. III Сюїта для віолончелі соло BWV 1009
2. Торроба М. Сюїта «Замки Іспанії».
3. Альбеніс І. «Червона башта»,
4. Малатс Х. Серенада.

VI

1. Бах Й. С. Чакона з партіти ре мінор
2. Сихра А. Хойер А. Класична соната.
3. Абреу А. Тіко-тіко
4. Александров Ю. Гавот.
1. Шебалін В. Дві прелюдії. «Роздуми».

4. Система оцінювання курсу відповідно до графіку навчального процесу

Навчальний семестр	Контрольний захід (технічний залік, академконцерт тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
I	Академічний концерт (9-й тиждень)	Поліфонія, п'еса	50

I	Семестровий іспит (17-й тиждень)	Твір великої форми, п'єса	50
II	Академічний концерт (9-й тиждень)	Поліфонія, п'єса	50
II	Семестровий іспит (17-й тиждень)	Твір великої форми, п'єса	50
III	Прослуховування екзаменаційної програми (атестація) (9-й тиждень)	Поліфонічний твір, твір великої форми, дві різнохарактерні п'єси	50
III	Семестровий іспит (15-й тиждень)	Поліфонічний твір, твір великої форми, дві різнохарактерні п'єси	50

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення
 Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А),
 Музичне відділення (вул. Т. Цюклера, 9)
 Двоканальний регулятор освітлення, прожектори, мікшерний пульта, колонки, сценічні костюми, набір декорацій для концертів, концертний рояль.

Спеціалізовані аудиторії для індивідуальних занять, музичні інструменти

Література:

1. Баран Т. Коментарі. Цимбаліст Тарас Баран. Львів: Кобзар, 2001. С. 74-92.
2. Баран Т. Світ цимбалів. Львів: Світ, 1999. 88 с.
3. Баран Т. Цимбали та музичний професіоналізм. Підручник. Львів: Афіша, 2008. 224 с.
4. Білоус В. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності. Київ. : ДАКККіМ, 2009. 150 с.
5. Брояко Н. Теоретичні аспекти виконавської техніки бандуриста. Івано-Франківськ : Обласна друкарня, 1997. 150 с.
6. Ваврик О. Кобзарські школи в Україні. Тернопіль : Збруч, 2006. 223 с.
7. Гулянич Ю. Коментар. Богдан Котюк. Two «Domeniko-sonate in D & in C» for 2 cimbalom. Львів: Афіша, 2007. С. 16-41.
8. Давидов М. А. Ритмодинаміка виконавського інтонування на баяні (акордеоні). *Музичне виконавство. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. К. : 2004. Вип. 40. С. 9–17.
9. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста. Навчальний посібник для вищ. муз. навч. закладів. К.: Муз. Україна, 1997. 240 с.
10. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа). К.; НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 419 с.

11. Дмитрук І. І. Бандурні переклади в контексті академічного виконавства. *Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини*: Збірник матеріалів науково-практичної конференції. Дрогобич: Коло, 2005. С. 73–78.
12. Дутчак В. Аранжування для бандури. Навчально-методичний посібник для студентів. Івано-Франківськ, 2001. 90 с.
13. Дутчак В. Бандурне мистецтво діаспори. Проблеми виконавства. *Мистецтвознавчі записки*. К., 2004. Вип. 5. С. 22–29.
14. Дутчак В. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя як національно-культурний феномен ХХ – початку ХХІ століть. *Вісник Львівського університету. Серія мист-во*. Вип. 16. Ч. 2. С. 34–47.
15. Дутчак В. Г. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя : монографія. Івано-Франківськ : Фоліант, 2013. 488 с.
16. Єргієв І. Артистичний універсум музиканта-інструменталіста кінця ХХ – початку ХХІ століття: дис. ... доктора мистецтвознавства : спец. 17.00.03 – Музичне мистецтво / Єргієв Іван Дмитрович. К., 2016. 454 с. Режим доступу до джерела: <http://knmau.com.ua/wp-content/uploads/2016/08/20160913-dysertatsiya-yerhiev.pdf>
17. Князєв В. Ф. Сценічне хвилювання у концертній діяльності виконавця. *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Івано-Франківськ: Плай, 2001. Вип. III. С. 41–49.
18. Князєв В. Ф. Теоретичні основи виконавської підготовки баяніста- акордеоніста. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 211 с.
19. Князєв В. Ф. Відображення художньо-виконавських та педагогічних поглядів В. Безфамільнова у його науково-методичних працях. *Актуальні проблеми народно-інструментального виконавства в Україні: історія і сучасність* : Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного ун-ту. Рівне, 2017. С. 47–56.
20. Князєв В. Ф. Твори малої форми у баянному доробку Ф. Анжеліса (аспекти виконавської інтерпретації). *Актуальні проблеми народно-інструментального виконавства в Україні: історія і сучасність* : Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного ун-ту. Рівне, 2019. С. 142–150.
21. Мокрогуз І. Аплікатура бандуриста ХХ ст., як основа формування виконавської техніки. *Тези регіональної науково-практичної конференції*. Івано-Франківськ, 2007. С. 57–59.
22. Мокрогуз І. Аплікатурні принципи Львівської бандурної школи (на матеріалі творчості Оксани Герасименко). *Вісник Прикарпатського університету*. Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2008. В. XII–XIII. С. 250–253.
23. Черноіваненко А. Д. Фактура у визначенні речовності в баянному мистецтві композиторської і виконавської творчості. *Музичне виконавство*. Кн. 6. Науковий вісник Національної музичної академії ім. П. Чайковського. Вип. 14. К.: 2000. С. 199–207.

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва, вул. Української Перемоги 34 а, каб. 405, адреса сайту:
---------	---

	https://kmunim.pnu.edu.ua/ , електронна адреса: kmunim@pnu.edu.ua
Викладачі	<ol style="list-style-type: none"> 1) Бандура – Дутчак В. Г; 2) Гітара – Гребенюк Ю. В., Жовнір С. С.; 3) Баян, акордеон – Князев В. Ф., Парумба Б. В., Пасічняк Л. М., Булда М. В., Черепанин М. В. 4) Цимбали – Гулянич Ю. М.
Контактна інформація викладачів	accomaryna81@gmail.com – Булда М. В. violetta.dutchak@pnu.edu.ua – Дутчак В. Г. stanislav.zhovnir@pnu.edu.ua – Жовнір С. С.; vlad.kniazev@pnu.edu.ua – Князев В. Ф. bparumba@gmail.com – Парумба Б. В.; lilii.pasichniak@pnu.edu.ua – Пасічняк Л. М.; duetconcertino@ukr.net – Черепанин М. В.; yurii.hulianych@pnu.edu.ua – Гулянич Ю. М.
7. Політика навчальної дисципліни	
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Всі магістранти зобов'язані відвідувати індивідуальні заняття з фаху. Пропуски індивідуальних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-yuvchennia_nove.pdf

Викладач

Князев В. Ф.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фах (скрипка, альт, віолончель, контрабас)
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація	–
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Основна
Курс / Семестр	I-II курс, I-III семестри
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Індивідуальні заняття – 82 год; Самостійна робота – 188 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/5008

2. Опис дисципліни

У навчанні і вихованні майбутніх виконавців і педагогів спеціальним класам належить особливо важлива роль. Найважливішим завданням педагога з фаху є виховання в студентів розуміння основної мети – навчитися правдиво розкривати художній задум виконуваних творів і засобами музично-виконавської майстерності доносити його до слухачів. Тому робота в спеціальному класі спрямована головним чином на усвідомлення і творче втілення студентом змісту, форми, стилю виконуваних творів і на оволодіння різноманітними засобами художньої майстерності.

Плідність цієї роботи значною мірою обумовлюється розвитком творчої ініціативи і самостійності студента. Постійне стимулювання творчої ініціативи студента, виховання в нього навичок самостійної роботи є однією з головних задач музичного виховання.

Прагнучи до найбільш досконалого виконання, усіяко розвиваючи віртуозну техніку, роз'яснюючи шляхи і методи оволодіння прийомами гри на інструменті, потрібно виховувати в той же час правильне розуміння музично-виконавської техніки, що є лише засобом утілення художньо-виконавських задумів. Особливе місце повинна займати робота над оволодінням мелодійно-протяжним змістовним тоном у широкому змісті цього слова. Виховання художньої і технічної сторін музично-виконавської майстерності варто здійснювати в їхній нерозривній єдності.

Таким чином, метою та цілями курсу є підготовка висококваліфікованих фахівців мистецької галузі, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в якості артистів оркестрів, камерних ансамблів, вчителів (викладачів) спеціального музичного інструменту (скрипки, альт, віолончелі, контрабаса) закладів початкової мистецької освіти та закладів фахової передвищої освіти.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

✓ **Знати:**

- ▶ стильові особливості виконання творів композиторів різних епох, національних шкіл і художніх течій;
- ▶ засоби художнього втілення композиторського задуму;
- ▶ методику поетапного вивчення твору;

- ▶ роль та місце інструктивного матеріалу у процесі формування музиканта-педагога;
- ▶ особливості роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою;
- ▶ загальномузичні та специфічні засоби фразування.
- ✓ **Вміти:**
- ▶ виконувати музичні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів;
- ▶ застосовувати на практиці різноманітні штрихи та прийоми скрипкової гри;
- ▶ реалізувати навички камерно-ансамблевої та оркестрової гри;
- ▶ творчо підбирати інструктивний матеріал для подолання технічних труднощів у художніх творах;
- ▶ читати ноти з аркуша;
- ▶ вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК. 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК. 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК. 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК. 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК. 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності

ФК.1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК.3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики.

ФК.4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК.5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

ФК.9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

Програмні результати навчання

ПРН.1 Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН.3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН.5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу

Річний план-мінімум

I курс

4. Два твори великої форми
5. Чотири різнохарактерні п'єси
6. 2 частини сонати або партити Й. С. Баха
7. Етюд (4)
8. Гама, арпеджіо, подвійні ноти (4)

II курс

3. Твір великої форми
4. Дві різнохарактерні п'єси
5. Дві частини сонати або партити Й. С. Баха

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ

(СКРИПКА)

I

1. Бах Й.С. Сарабанда і дубль з партити сі мінор
2. Сен-Санс К. Концерт сі мінор (I частина)
3. Глієр Р. Романс
4. Сарасате П. Циганські наспіви

II

1. Бах Й.С. Сарабанда і жига з партити ре мінор
2. Моцарт В.А. Концерт № 5 (I частина)
3. Скорик М. Елегія
4. В'єтан А. Тарантела

III

1. Бах Й.С. Два менуети, буре і жига з партити Мі мажор
2. В'єтан А. Концерт № 4 (I частина)
3. Людкевич С. Голосіння
4. Сен-Санс К. Інтродукція і рондо-каприччіозо

IV

1. Бах Й.С. Прелюд, лур і гавот з партити Мі мажор
2. Мендельсон Ф. Концерт e-moll (I частина)
3. Гомоляка В. Гуцулка
4. Хачатурян А. Ноктюрн

V

1. Бах Й.С. Алеманда, куранта, сарабанда і жига з партити ре мінор
2. Брух М. Концерт №1, I або II-III частини
3. Іщенко Ю. Романтична балада
4. Венявський Г. Скерцо-тарантела

VI

4. Бах Й.С. Лярго і алегро з сонати До мажор
5. Лало Е. Іспанська симфонія (I або III-IV частини)
6. Скорик М. Карпатська рапсодія
7. Паганіні Н. Безперервний рух

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ

(АЛЬТ)

I

1. Стаміц К. Концерт № I
2. Регер М. Одна із сюїт для альту соло
3. Алмаші З. Сарабанда

4. Кривопуст Б. Подіум

II

1. Бах Й.С. IV сюїта (Прелюд і Гавот)
2. Мійо Д. Концерт № I
3. Сильвестров В. Lacrimosa
4. Чайковський П. Романс

III

5. Бах Й.С. III сюїта (Сарабанда і два Бурре)
6. Барток Б. Концерт
7. Лисенко М. Елегія
8. Карабиць І. Експромт

IV

1. Гофмейстер Ф. Концерт Ре-мажор
2. Берліоз Г. Концертна симфонія для альту з оркестром [«Гарольд в Італії»](#)
3. Лятошинський Б. Мелодія
4. Цинцадзе С. Хорумі

V

1. Бах Й.С. Соната №1 (Адажіо і Фуга)
2. Хіндеміт П. Концерт “Шванендреср” (1 або 2 і 3 ч.)
3. Домінчен К. Романс
4. Станкевич Є. Гірська легенда

VI

1. Бах Й.С. Сюїта № 5 (Прелюдія і Фуга)
2. Уолтон У. Концерт (I або 2 і 3 ч.ч.)
3. Левицький І. Українська рапсодія
4. Караєв К. Адажіо і Китайський танець

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (ВІОЛОНЧЕЛЬ)

I

1. Бах Й.С. Сюїта №2 (Алеманда, Сарабанда, Буре)
2. Дворжак А. Концерт для віолончелі з оркестром сі мінор
3. Шуман Р. Алегро
4. Лятошинський Б. Дві мазурки на польські теми

II

1. Бах Й.С. Сюїта №2 (Алеманда, Куранта і Менует)
2. Гайдн Й. Концерт До мажор (ред. М. Ростроповича)
3. Поппер Д. Тарантела
4. Штогаренко А. Жартівливий марш

III

1. Бах Й.С. Сюїта №3 (Прелюдія, Сарабанда і Жига)
2. Дворжак А. Концерт (I або II і III частини)
3. Чайковський П. Інтермеццо
4. Вебер К. Адажіо

IV

1. Бах Й.С. Сюїта №3 (Сарабанда, Буре і Жига)
2. Шуман Р. Концерт
3. Лисенко М. Сум
4. Вериківський М. Рондо

V			
2. Бах Й.С. Сюїта №4 (Прелюдія, Жига) 3. Хачатурян А. Концерт (I частина) 4. Лисенко М. Елегія (пам'яті Т.Г.Шевченка) 5. Шуберт Ф. Експромт			
РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (КОНТРАБАС)			
I			
1. Діттерсдорф К. Концерт E-dur 2. Гендель Г.Ф. Арія 3. Кусевицький С. Мініатюрний вальс			
II			
1. Ванхаль Ж.Б. Концерт D-dur 2. Глієр Р. Інтермеццо 3. Лятошинський Б. Мелодія			
III			
1. Драгонетті Д. Концерт A-dur 2. Форе Г. Пробудження 3. Боттезіні Дж. Тарантела			
IV			
1. Боттезіні Дж. Концерт h-moll 2. Лятошинський Б. Павана 3. Дімітреску К. Селянський танець			
V			
2. Кусевицький С. Концерт fis-moll 3. Кирейко Е. Ескізи 4. Глієр Р. Тарантела			
4. Система оцінювання курсу відповідно до графіку навчального процесу			
Навчальний семестр	Контрольний захід (технічний залік, академконцерт тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
I	Технічний залік (5-й тиждень)	► Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, децими); ► Два етюди на різні види техніки.	25
I	Академічний концерт (9-й тиждень)	Дві різнохарактерні п'єси	25
I	Семестровий іспит (17-й тиждень)	Твір великої форми, поліфонічний твір	50
II	Технічний залік (5-й тиждень)	► Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, децими); ► Два етюди на різні види техніки.	25

II	Академічний концерт (9-й тиждень)	Дві різнохарактерні п'єси	25
II	Семестровий іспит (17-й тиждень)	► Поліфонічний твір ► Твір великої форми	50
III	Прослуховування екзаменаційної програми (9-й тиждень)	Поліфонічний твір, твір великої форми, дві різнохарактерні п'єси	50
III	Семестровий іспит (15-й тиждень)	► Твір великої форми	50

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А)	Спеціалізовані аудиторії для індивідуальних занять, музичні інструменти
--	---

Література:

24. Андрієвський І. Деякі проблеми розвитку української скрипкової школи в контексті еволюції європейської інструментальної музики. *Музичне виконавство: Науковий вісник*. К., 2000. Вип. 14, кн. 6. С. 32-40.
25. Андрієвський І. Проблеми фольклористики та сучасна українська скрипкова школа. *Музичне виконавство: Науковий вісник*. К., 1999. Вип. 1. С. 85-96.
26. Волощук Ю.І. Діяльність консерваторії Галицького музичного товариства у Львові з підготовки скрипалів-професіоналів та аматорів. *Посвіт: наукове видання УЦКД та КНУКіМ*. 2000. Вип. 1. С. 11-13.
27. Волощук Ю.І. Концертне життя Галичини і виконавсько-пропагандистська діяльність провідних галицьких скрипалів (1848-1939). К.: Знання, 1999. 33с.
28. Волощук Ю.І. Методичні підходи Богодара Которовича до вирішення проблем звуковидобування, динаміки та фразування у поліфонічних творах Й. С. Баха для скрипки соло. *Актуальні питання сучасного розвитку соціально-гуманітарної сфери: колективна монографія*. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. С. 50-56.
29. Волощук Ю.І. Музичні навчальні заклади Галичини у підготовці скрипалів-професіоналів і аматорів (1848-1939). К.: Знання, 1999. 46 с.
30. Волощук Ю.І. Поліетнічні чинники та шляхи становлення професійної скрипкової освіти Станіславівщини у першій третині ХХ століття. *Challenges and prospects of the interaction between culture, science and arts in the modern context: Scientific monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2022. S. 1-17.
31. Волощук Ю. Початок світлої доби. Скрипкова музика композиторів Галичини 20-30-х років у контексті розвитку європейського імпресіонізму. *Українська культура*. 1999. №10. С. 34-35.
32. Волощук Ю.І. Скрипкова музика у творчості композиторів Галичини: національні традиції і європейські модерні тенденції. К.: Редакція "Бюлетеня ВАК України", 1999. 40 с.
33. Волощук Ю.І. Скрипкове виконавське мистецтво Східної Галичини другої половини ХІХ – першої третини ХХ століття: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2012. 130 с.
34. Волощук Ю.І. Спецкурс “Українське скрипкове мистецтво”: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Гостинець, 2002. 83 с.
35. Волощук Ю.І. Фахова підготовка скрипалів у Вищому музичному інституті імені М. Лисенка: національні традиції та європейський мистецький досвід (1903-1939 рр.).

<p><i>Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип. 2. Івано-Франківськ: Плай, 2000. С. 37-45.</i></p> <p>36. Гундер Л. Плюралізм інтерпретації як формування художньої концепції камерно-інструментального виконавства. <i>Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Випуск III. Івано-Франківськ: Плай, 2001. С. 19-25.</i></p> <p>37. Дика Н.О. Львівська школа камерно-інструментального виконавства. <i>Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія "Мистецтвознавство". Тернопіль, 1999. №2. С. 89-94.</i></p> <p>38. Заранський В. З історії Львівського скрипкового виконавства. <i>Повернення культурного надбання України. К., 1999. С. 67.</i></p> <p>39. Князев В. Сценічне хвилювання у концертній діяльності виконавця. <i>Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Випуск III. Івано-Франківськ: Плай, 2001. С. 41-48.</i></p> <p>40. Козаренко О. Лідія Шутко. <i>Art line. К., 1998. №3. С.30-32.</i></p> <p>41. Крих Т. Юрій Крих: Спогади. Статті. Рецензії. Листування. Коломия: Вік, 1996. 96 с.</p> <p>42. Лапсюк В. Київський скрипаль М. Сікард. <i>Музика. К., 1984. №4. С. 30-31.</i></p> <p>43. Юсов С.О. Видатні викладачі скрипкових класів Київської консерваторії. <i>Українське музикознавство. К., 1989. Вип.25. С.5-19.</i></p>	
6. Контактна інформація	
Кафедра	Кафедра виконавського мистецтва, вул. Української Перемоги 34 а, каб. 205 а, адреса сайту: https://kvm.pnu.edu.ua/ , електронна адреса: kvm@pnu.edu.ua
Викладачі	Волошук Ю.І., Шиптур Р.М.
Контактна інформація викладача	yurii.voloshchuk@pnu.edu.ua roman.shyptur@pnu.edu.ua
7. Політика навчальної дисципліни	
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідання занять є важливою складовою навчання. Всі магістранти зобов'язані відвідувати індивідуальні заняття з фаху. Пропуски індивідуальних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№

	<p>18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-yuvchennia_nove.pdf</p>
--	---

Викладач

Волощук Ю.І.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фах (труба, валторна, тромбон, туба)
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація	–
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Основна
Курс / Семестр	I-II курс, I-III семестри
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Індивідуальні заняття – 82 год; Самостійна робота – 188 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	–

2. Опис дисципліни

У навчанні і вихованні майбутніх виконавців і педагогів спеціальним класам належить особливо важлива роль. Найважливішим завданням педагога з фаху є виховання в студентів розуміння основної мети – навчитися правдиво розкривати художній задум виконуваних творів і засобами музично-виконавської майстерності доносити його до слухачів. Тому робота в спеціальному класі спрямована головним чином на усвідомлення і творче втілення студентом змісту, форми, стилю виконуваних творів і на оволодіння різноманітними засобами художньої майстерності.

Плідність цієї роботи значною мірою обумовлюється розвитком творчої ініціативи і самостійності студента. Постійне стимулювання творчої ініціативи студента, виховання в нього навичок самостійної роботи є однією з головних задач музичного виховання.

Прагнучи до найбільш досконалого виконання, усіяко розвиваючи віртуозну техніку, роз'яснюючи шляхи і методи оволодіння прийомами гри на інструменті, потрібно виховувати в той же час правильне розуміння музично-виконавської техніки, що є лише засобом утілення художньо-виконавських задумів. Особливе місце повинна займати робота над оволодінням мелодійно-протяжним змістовним тоном у широкому змісті цього слова. Виховання художньої і технічної сторін музично-виконавської майстерності варто здійснювати в їхній нерозривній єдності.

Таким чином, метою та цілями курсу є підготовка висококваліфікованих фахівців мистецької галузі, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в якості артистів оркестрів, камерних ансамблів, вчителів (викладачів) спеціального музичного інструменту (флейта, гобой, кларнет, фагот, саксофон) закладів початкової мистецької освіти та закладів фахової передвищої освіти.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

✓ **Знати:**

- ▶ стильові особливості виконання творів композиторів різних епох, національних шкіл і художніх течій;
- ▶ засоби художнього втілення композиторського задуму;
- ▶ методику поетапного вивчення твору;
- ▶ роль та місце інструктивного матеріалу у процесі формування музиканта-педагога;
- ▶ особливості роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою;

- ▶ загальномузичні та специфічні засоби фразування.
- ✓ **Вміти:**
- ▶ виконувати музичні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів;
- ▶ застосовувати на практиці різноманітні штрихи та прийоми гри;
- ▶ реалізувати навички камерно-ансамблевої та оркестрової гри;
- ▶ творчо підбирати інструктивний матеріал для подолання технічних труднощів у художніх творах;
- ▶ читати ноти з аркуша;
- ▶ вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК. 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК. 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК. 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК. 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК. 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності

ФК.1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК.3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики.

ФК.4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК.5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

ФК.9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

ПРН.1 Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН.3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН.5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу
Річний план-мінімум
I курс

1. Циклічний твір великої форми.
2. Робота над інтонацією та якістю звукоутворення.
3. Два віртуозних етюди.
4. Знайомство з різноманітними інтерпретаціями.
5. Ряд композицій малої форми.
6. Стилїстика.

II курс

1. Твір великої форми
2. Віртуозний твір середньої форми .
3. Концертний етюд.

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ
(Труба)

I

1. Гайдн Й. Концерт
2. Бердієв М. Концерт No2
3. Станкович Є. Концерт-симфонія
4. Колодуб Ж. Драматичний концерт
5. Колодуб Л. Концерт

II

1. Хіндеміт П. Соната
2. Кржижек З. Концерт
3. Бара Ж. Анданте та Скерцо
4. Енеску Д. Легенда
5. Боцца Е. Сільські картинки
6. Онеггер А. Інтрада
7. Арбан Ж. Венеціанський карнавал

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ
(Валторна)

I

1. В.А.Моцарт Концерт 2 Мі-бемоль мажор К.417 Концерт 4 Мі-бемоль мажор К.495
2. Р.Штраус Концерт 1 Концерт 2 Мі-бемоль мажор т.132
3. К.М.фон Вебер Концертіно для валторни з оркестром мі-мінор т.45I.
4. Пауер Концерт для валторни з оркестром
5. Ф. Гідаш Концерт для валторни
6. А.Розетті концерт 3 Мі-бемоль мажор

II

1. П.Хіндеміт Соната
2. К.Фьорстер концерт для валторни
3. Р.Шуман Адажіо і Алєгро т.70
4. Д.Россіні Прелюдія тема з варіаціями (редакція Д.Чеккароссі)

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ
(Тромбон)

I

1. Спісак М. Концертіно
2. Шуберт Ф. Соната 1 частина

3. Рунчак В. Homo Ludens 6 для тромбона
4. Евазен Е. Концерт
5. Шулєк С. Соната
6. Копер К. Соната

II

1. Грексон Е. Концерт
2. Плог А. Соната
3. Томазі А. Концерт
4. Воан Уїльямс Р. Концерт
5. Бозза Е. Чакона
6. Гендель Г. Концерт No1 соль-мінор

**РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ
(Туба)**

I

1. Гендель Г.Ф. Лярго
2. Дефеш В. Алемандра
3. Массне Ж. Елегія
4. Дефей Е. Танець
5. Телеман Г. Соната

II

1. Грексон Е. Концерт
2. Пака Р. Концерт No1
3. Варнеке Ф. Концертна п'єса
4. Альбіноні Т. пер. Говденгофт Соната

4. Система оцінювання курсу відповідно до графіку навчального процесу

Навчальний семестр	Контрольний захід (технічний залік, академконцерт тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
I	Технічний залік (5-й тиждень)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Гама, тризвуки, септакорди, (терції, сексти, октави); ▶ Два етюди на різні види техніки. 	25
I	Академічний концерт (9-й тиждень)	Дві різнохарактерні п'єси	25
I	Семестровий іспит (17-й тиждень)	Твір великої форми, поліфонічний твір	50
II	Технічний залік (5-й тиждень)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Гама, тризвуки, септакорди, (терції, сексти, октави); ▶ Два етюди на різні види техніки. 	25
II	Академічний концерт (9-й тиждень)	Дві різнохарактерні п'єси	25
II	Семестровий іспит (17-й тиждень)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Поліфонічний твір ▶ Твір великої форми 	50

III	Прослуховування екзаменаційної програми (атестація) (9-й тиждень)	Поліфонічний твір, твір великої форми, дві різнохарактерні п'єси	50
III	Семестровий іспит (15-й тиждень)	► Твір великої форми	50

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А)	Спеціалізовані аудиторії для індивідуальних занять, музичні інструменти
--	--

Література:

1. Богданов В. О. Історія духового музичного мистецтва України. Основа, 2000. 244 с.
2. Богданов В. О. Історія духового музичного мистецтва України: від найдавніших часів до початку ХХ ст. : посібник. Харків : Основа, 2000. 344 с.
3. Вакалюк П.В. Сонати для труби Мауріціо Каццаті. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич, 2021. Вип. № 43. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/43-1-7>
4. Вакалюк П.В. Сучасні системи підготовки професійних трубачів у вищих музичних закладах Італії. Conditions for the professional education of highly skilled arts, culture and music specialists. The experience of European higher education institutions. Wloclawek, Republic of Poland, 2021. S. 9–12.
ISBN 978-9934-26-166-4
5. Бондарчук В.І. Методика навчання гри на валторні Київ: Музична Україна 2003. 164с.
6. Вовк Р. А. Київська школа духових та ударних інструментів у контексті сучасного виконавства (видатні особистості) // Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Рівне : Волинські обереги, 2006. Вип. 1. С. 21–25.
7. Гишка І. С. Базинг: історія та генезис // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 18. Кн. 7. К. : Київ ,2001. С. 282–289.
8. Гишка І. С. Методика формування та вдосконалення звукотворчих компонентів виконавського апарату трубача : методичний посібник. Львів : ЛВІ, 2006. 79 с.
9. Гишка І. С. Проблеми початкового навчання трубача та сучасні варіанти їх вирішення // Збірник наукових праць Львівської державної музичної академії імені М. В. Лисенка. Вип. 7. Львів : СПОЛОМ, 2002. С. 144–150.
10. Гишка І. С. Регістри труби та специфіка їх опанування // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 26. Кн. 9. К. : Кий, 2003. С. 285–296.
11. Гишка І. С. Формування амбушура трубача (традиції та базинг) : посібник. Львів : ЗУКЦ, 2002. 16 с.
12. Крижанівський Ф. П. Український концерт для тромбона в аспекті становлення та розвитку жанру : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. К., 2006. 190 с.
13. Круль П. Ф. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу. Київ, 2000. 324 с.
14. Круль П. Історія виконання на духовних та ударних інструментах України : підручник для закладів вищої освіти IV рівня акредитації. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 203 с. ISBN 789-966-640-537-4

15. Наконечний Р. М. Дихання – Опора – Постановка при грі на трубі : методична розробка. Львів : Львівська державна музична академія імені М. В. Лисенка, 2002. 43 с.
16. Палійчук І. С. Український концерт для мідних духових інструментів другої половини ХХ століття: теорія та історія жанру : навч. посіб. для студ. вищих муз. навч. закл.. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2013. 180 с.
17. Пилипчак В. Школа гри на валторні. Навчально-методичний посібник. Київ «Імідж-Принт» 2008р.
18. Посвалюк В. Т. Педальні звуки в світі сучасного погляду на роботу амбушура трубача // Дослідження. Досвід. Спогади : зб. наук. праць. – Вип. 2. – К. : КССМШ ім. М. В. Лисенка, 2000. С. 85-87.
19. Посвалюк В. Т. Щоденні самостійні вправи учня-трубача. – К. : Всеукраїнський брасс-бюллетень, 1998. 40 с.
20. Посвалюк В. Т. Розігрів та щодення комплексні вправи трубача : посібник. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. 32 с.
21. Посвалюк В. Т. Історія виконавства на трубі. Київська школа (друга половина ХІХ – ХХ ст.) : навч. посіб. К. КНУКМ, 2005. 161 с.
22. Посвалюк В. Т. Виконавство на трубі в Україні : монографія. – К. : КНУКМ, 2006. 400 с.
42. Посвалюк В. Т. Історія виконавства на трубі в Україні : посібник. К. : КНУКМ, 2006. 368 с.
23. Чуріков Є. Методичні засади дослідження валторнового мистецтва. ХІХ Міжнародна науково-практична конференція «Молоді музикознавці» (Київ, 9-11 січня 2011р.) Київ : Київський інститут музики ім.Р.М.Глієра. С. 204–206.
24. Barberra J.L. Maynard Ferguson : The king / ITG Journal. – 2000. – Vol.24. -- No 3. – P. 7-22.
25. The art of Brass playing by Philip Farkas. Wind Music INC.Box 66 Bloomington,Indiana.
26. Louis Dufrasne edited by Thomas Bacon Dufrasne Routine for Horn in F. B569 San Antonio,Texas 78292
27. Martin Schmid Blechblasernoten.Horn Schulen.online kaufen (martin-schmid-blechblaesernoten.de).
28. Stefan Kierek,Cwiczenia Na Rog Na Dzwiekach Naturalnych (pwm.com.pl)
29. Arban's Famous Method for Trombone. - ISBN-13 : 978-0825802546
30. Tradition of Excellence Book 1 – Trombone. - ISBN-13 : 978-0849770630
31. Practical Studies for Trombone, Book 1 - Alfred Music, 1999.

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра виконавського мистецтва, вул. Української Перемоги 34 а, каб. 205 а, адреса сайту: https://kvm.pnu.edu.ua/ , електронна адреса: kvm@pnu.edu.ua
Викладачі	Вакалюк П.В
Контактна інформація викладача	petro.vakalyuk@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідання занять є важливою складовою навчання. Всі магістранти зобов'язані відвідувати індивідуальні заняття з фаху. Пропуски індивідуальних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.
---------------------------------	---

<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу.</p> <p>Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf</p>
---	--

Викладач

Вакалюк П.В.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фах (флейта, гобой, кларнет, фагот, саксофон)
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація	–
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Основна
Курс / Семестр	I-II курс, I-III семестри
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Індивідуальні заняття – 82 год; Самостійна робота – 188 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	–
2. Опис дисципліни	
<p>У навчанні і вихованні майбутніх виконавців і педагогів спеціальним класам належить особливо важлива роль. Найважливішим завданням педагога з фаху є виховання в студентів розуміння основної мети – навчитися правдиво розкривати художній задум виконуваних творів і засобами музично-виконавської майстерності доносити його до слухачів. Тому робота в спеціальному класі спрямована головним чином на усвідомлення і творче втілення студентом змісту, форми, стилю виконуваних творів і на оволодіння різноманітними засобами художньої майстерності.</p> <p>Плідність цієї роботи значною мірою обумовлюється розвитком творчої ініціативи і самостійності студента. Постійне стимулювання творчої ініціативи студента, виховання в нього навичок самостійної роботи є однією з головних задач музичного виховання.</p> <p>Прагнучи до найбільш досконалого виконання, усіяко розвиваючи віртуозну техніку, роз'яснюючи шляхи і методи оволодіння прийомами гри на інструменті, потрібно виховувати в той же час правильне розуміння музично-виконавської техніки, що є лише засобом утілення художньо-виконавських задумів. Особливе місце повинна займати робота над оволодінням мелодійно-протяжним змістовним тоном у широкому змісті цього слова. Виховання художньої і технічної сторін музично-виконавської майстерності варто здійснювати в їхній нерозривній єдності.</p> <p>Таким чином, метою та цілями курсу є підготовка висококваліфікованих фахівців мистецької галузі, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в якості артистів оркестрів, камерних ансамблів, вчителів (викладачів) спеціального музичного інструменту (флейта, гобой, кларнет, фагот, саксофон) закладів початкової мистецької освіти та закладів фахової передвищої освіти.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <p>✓ Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ стильові особливості виконання творів композиторів різних епох, національних шкіл і художніх течій; ▶ засоби художнього втілення композиторського задуму; ▶ методичку поетапного вивчення твору; ▶ роль та місце інструктивного матеріалу у процесі формування музиканта-педагога; 	

- ▶ особливості роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою;
- ▶ загальномузичні та специфічні засоби фразування.
- ✓ **Вміти:**
- ▶ виконувати музичні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів;
- ▶ застосовувати на практиці різноманітні штрихи та прийоми гри;
- ▶ реалізувати навички камерно-ансамблевої та оркестрової гри;
- ▶ творчо підбирати інструктивний матеріал для подолання технічних труднощів у художніх творах;
- ▶ читати ноти з аркуша;
- ▶ вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК. 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК. 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК. 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК. 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК. 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності

ФК.1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК.3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики.

ФК.4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК.5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

ФК.9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

ПРН.1 Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН.3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН.5. Побудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу

Річний план-мінімум

I курс

1. Два твори великої форми
2. Чотири різнохарактерні п'єси
3. 2 частини сонати
4. Етюд (4)
5. Гами, арпеджіо

II курс

1. Твір великої форми
2. Дві різнохарактерні п'єси
3. Дві частини сонати Й. С. Баха

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (ФЛЕЙТА)

I

1. Б. Годар «Вальс»
2. Ф Пуленк «Соната»
3. Ф. Доплер «Угорська пасторальна фантазія»
4. Ф. Борне «Фантазія на теми з опери «Кармен»

II

1. Ж. Ібер «Концерт для флейти з оркестром»
2. М. Лисенко «Фантазія на дві українські теми»
3. Ж. Колодуб «Поема»
4. Я. Кларк «Поїзд»

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (Гобой)

I

1. Й. Гайдн Концерт C-dur
2. В. А. Моцарт Концерт для гобоя з оркестром
3. Л. Колодуб Старосвітські гуцульські награвання
4. Й. Гуммель Варіації

II

1. А. Вівальді «Концерт Ля мінор»
2. В.Цайтц «Концертино»
3. С Верауст «Капріччіо»
4. М. Дрмлюга «Андантіно»

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (Кларнет)

I

1. Верді-Бассі «Концертна фантазія на теми з опери ріголетто»
2. І. Бара «П'єса в соль-мінорі»
3. О. Яковчук «Буковинське капріччіо»

4. М. Мангані «Романс»			
II			
1. Карл Вебер «Концерт №2 мі-бемоль-мажор»			
2. Андре-Блох «Деннеріана»			
3. М. Лисенко «Романс»			
4. Л. Бассі «Ляменто»			
РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (Фагот)			
I			
1. О. Тансман «Сонатина»			
2. Й. Гуммель «Концерт Фа-мажор»			
3. К. Сен-Санс «Соната»			
4. В. Рунчак «СМСки»			
II			
1. Л. Колодуб «Концерт для фагота з оркестром»			
2. В. Рунчак «Lamento»			
3. О. Жилінський «Фаготина»			
4. В. Солтан «Мелодія»			
Рекомендовані Зразки Дипломних Програм (Саксофон)			
I			
1. П. Бонно «Концерт»			
2. П. Женін « Венеціанський Карнавал»			
3. І. Тараненко « Птах Зі Зламаним Крилом»			
4. Ф. Шопен «Ноктюрн»			
II			
1. Г . Томаззі «Концерт»			
2. З Ковпак « Зранку З Високого замку»			
3. П. Іттуральде «Грецька сюїта»			
4. М. Гарсон «Джазові варіації на тему Паганіні»			
4. Система оцінювання курсу відповідно до графіку навчального процесу			
Навчальний семестр	Контрольний захід (технічний залік, академконцерт тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
I	Технічний залік (5-й тиждень)	► Гама, тризвуки, септакорди, (терції, сексти, октави); ► Два етюди на різні види техніки.	25
I	Академічний концерт (9-й тиждень)	Дві різнохарактерні п'єси	25
I	Семестровий іспит (17-й тиждень)	Твір великої форми, поліфонічний твір	50
II	Технічний залік (5-й тиждень)	► Гама, тризвуки, септакорди, (терції, сексти, октави); ► Два етюди на різні види техніки.	25
II	Академічний концерт (9-й тиждень)	Дві різнохарактерні п'єси	25

II	Семестровий іспит (17-й тиждень)	► Поліфонічний твір ► Твір великої форми	50
III	Прослуховування екзаменаційної програми (атестація) (9-й тиждень)	Поліфонічний твір, твір великої форми, дві різнохарактерні п'єси	50
III	Семестровий іспит (15-й тиждень)	► Твір великої форми	50

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А)	Спеціалізовані аудиторії для індивідуальних занять, музичні інструменти
--	---

Література:

1. Богданов В. О. Історія духового музичного мистецтва України: від найдавніших часів до початку ХХ ст. : посібник. Харків : Основа, 2000. 344 с.
2. Вовк Р. А. Як грати Моцарта? (музично-технологічні аспекти). *Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя* : збірник наукових праць. Рівне, 2018. Вип 10. С. 14–20.
3. Громченко В.В. Духове соло в європейській академічній композиторській та виконавській творчості 20 – початку 21 ст. (тенденції розвитку, специфіка, систематика) : монографія. Київ - Дніпро: ЛІРА, 2020. 304 с. ISBN 978-966-981-349-7
4. Дзисюк В. Гра на флейті як художній феномен: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Одеса, 2006. 17 с.
5. Зотов Д. Виконавство на саксофоні в системі музичного мистецтва ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Суми, 2018. 20 с.
6. Карп'як А. Концепційні засади художнього мислення сучасного флейтиста: монографія. Львів: Наук. тов-во ім. Шевченка, 2013. 378 с.
7. Карп'як А. Флейтове мистецтво в музичній культурі Львова (19–20 ст.): автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Київ, 2002. 21 с.
8. Круль П. Ф. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу. Київ, 2000. 324 с.
9. Круль П. Історія виконання на духовних та ударних інструментах України : підручник для закладів вищої освіти IV рівня акредитації. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 203 с. ISBN 789-966-640-537-4
10. Максименко Д. П. «Скарамуш» для саксофона з оркестром Д. Мійо: Інноваційні риси Програмної Романтичної Сюїти. *Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя*. Збірник наукових праць. Вип 13. Рівне, 2021. 117–122 с.
11. Мельник О. Ю. Жанрово-стилістичні особливості репертуару квартету саксофоністів «Джаз-класік». Науковий журнал Молодий вчений №8, Херсон, 2018. С. 22–26 .
12. Мельник О. Косенко С., Гайошко О. Пофілактика професійних захворювань порожнини рота у музикантів-виконавців на духових інструментах. *Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя*. Збірник наукових праць. Рівне, 2016. Вип 8. С. 171–176.
13. Палаженко О. П. Формування художньо-виконавської техніки студентів-духовиків у процесі навчання гри на духових інструментах. *Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя*. Збірник наукових праць. Вип 8. М. Рівне 2016. С. 76–80.

6. Контактна інформація	
Кафедра	Кафедра виконавського мистецтва, вул. Української Перемоги 34 а, каб. 205 а, адреса сайту: https://kvm.pnu.edu.ua/ , електронна адреса: kvm@pnu.edu.ua
Викладачі	Мельник О. Ю.
Контактна інформація викладача	olexandr.melnyk@pnu.edu.ua
7. Політика навчальної дисципліни	
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідання занять є важливою складовою навчання. Всі магістранти зобов'язані відвідувати індивідуальні заняття з фаху. Пропуски індивідуальних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-yuvchennia_nove.pdf

Викладач

Мельник О. Ю.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фах (сольний спів)
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація	-
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Основна
Курс / Семестр	I-II курс, I-III семестри
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Індивідуальні заняття – 82 год; Самостійна робота – 188 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	-

2. Опис дисципліни

У навчанні і вихованні майбутніх виконавців і педагогів спеціальним класам належить особливо важлива роль. Найважливішим завданням педагога з фаху є виховання в студентів розуміння основної мети – навчитися правдиво розкривати художній задум виконуваних творів і засобами музично-виконавської майстерності доносити його до слухачів. Тому робота в спеціальному класі спрямована головним чином на усвідомлення і творче втілення студентом змісту, форми, стилю виконуваних творів і на оволодіння різноманітними засобами художньої майстерності.

Плідність цієї роботи значною мірою обумовлюється розвитком творчої ініціативи і самостійності студента. Постійне стимулювання творчої ініціативи студента, виховання в нього навичок самостійної роботи є однією з головних задач музичного виховання.

Прагнучи до найбільш досконалого виконання, усіяко розвиваючи віртуозну техніку, роз'яснюючи шляхи і методи оволодіння прийомами співу, потрібно виховувати в той же час правильне розуміння музично-виконавської техніки, що є лише засобом утілення художньо-виконавських задумів. Особливе місце повинна займати робота над оволодінням мелодійно-протяжним змістовним тоном у широкому змісті цього слова. Виховання художньої і технічної сторін музично-виконавської майстерності варто здійснювати в їхній нерозривній єдності.

Таким чином, метою та цілями курсу є підготовка висококваліфікованих фахівців мистецької галузі, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в якості артистів-вокалістів, ансамблевих співаків, вчителів (викладачів) сольного співу закладів початкової мистецької освіти та закладів фахової передвищої освіти.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

✓ **Знати:**

- ▶ стильові особливості виконання творів композиторів різних епох, національних шкіл і художніх течій;
- ▶ засоби художнього втілення композиторського задуму;
- ▶ методику поетапного вивчення твору;

- ▶ роль та місце інструктивного матеріалу у процесі формування музиканта-педагога;
- ▶ особливості роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою;
- ▶ загальномузичні та специфічні засоби фразування.
- ✓ **Вміти:**
- ▶ виконувати музичні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів;
- ▶ застосовувати на практиці різноманітні вокально-технічні прийоми;
- ▶ реалізувати навички сольного та вокально-ансамблевого виконавства;
- ▶ творчо підбирати інструктивний матеріал для подолання технічних труднощів у художніх творах;
- ▶ читати ноти з аркуша;
- ▶ вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК. 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК. 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК. 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК. 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК. 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності

ФК.1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК.3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики.

ФК.4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК.5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

ФК.9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

ПРН.1 Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН.3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН.5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу
Річний план-мінімум
I курс

6. Старовинна арія.
7. Арія західноєвропейського композитора (2)
8. Арія українського композитора
9. Романс західноєвропейського композитора (2)
10. Романс українського композитора (2)
11. Українська народна пісня в обробці (2)

II курс

4. Старовинна арія
5. Арія західноєвропейського композитора
6. Арія українського композитора
7. Романс (українського або західноєвропейського композитора)
8. Українська народна пісня в обробці.

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ
(сольний спів, академічна форма виконавства)

I

1. Г. Дж. Перголезі «Quoniam tu solus sanctus» Missa S.Emidio № 11;
2. Й. С. Бах «Quia respexit...»;
3. Дж.Паезіелло “D’una sposa meschinella” з опери «LaFrascatana»;
4. Дж. Пуччіні. Арія Чіо-Чіо-сан з опери «МадамБаттерфляй»;
5. А. Кос-Анатольський. Арія Галі з опери «Заграва»;
6. В. Белліні «Vanne o rosa fortunata»;
7. А. Дворжак «Kdyz mne stara matka...»;
8. Укр. нар. пісня в обр. М. Лисенка «Дощик».

II

1. К. В. Глюк. Арія Паріса з опери «Паріс і Єлена» - «O, del mio dolce ardor»;
2. В. А. Моцарт. Арія Дона Оттавіо з опери «Дон Жуан» - «Dalla sua pace»;
3. Ж. Бізе. Романс Надіра з опери «Шукачі перлів» - «Jecrois»;
4. М. Аркас. Арія Андрія з опери «Катерина» - «Ні, невесело ніде»;
5. Ф. Шуберт. Мистецька пісня «Du bist die ruh»;
6. М. Лисенко. Слова А. Міцкевич «Милованка»;
7. К. Стеценко. Слова П. Карианський «Забудь мене»;
8. П. Бонковський, обр. П. Бойченко «Гандзя».

III

1. Г. Гендель Арія Альміри з опери Рінальдо «Lascia ch'ioriana...»;
2. В. А. Моцарт Арія Цариці ночі з опери Чарівна флейта «Der Hölle Rache kocht in meinem Herzen»;
3. М. Аркас Арія Катерини «В проклятий час-годиноньку»;
4. А. Кос-Анатольський «Солов'їний романс»;
5. Б. Лятошинський «В райдугу чайка летіла»;
6. М. Лисенко «Не вернувся із походу»;
7. G. Fauré «Le Papillon et la Fleur»;
8. Укр. нар. пісня в обр. А. Кос-Анатольського «Чом, чомне прийшов».

IV

(сольний спів, естрадна форма виконавства)

1. «Ой Свириде» - українська народна поліська пісня (асарпелла);
2. «Намалюй мені ніч» - сл. М. Петренко, муз. М.Скорик;
3. «Misty» - сл. J. Burke, муз. E. Gamer;
4. «In assenza di te» - сл. A. Rapetti, муз. A. Gaibiati;
5. «То є рай» - сл. Р. Туз, муз. П. Пластуняк;
6. «Hurt» - слова та музика Christina Aguilera;
7. «Кришталь горить» - сл. В. Герасимов, муз. М.Мозговий;
8. «Over the rainbow» – сл. E. Garburg, муз. H. Arlen (змюзиклу «Чарівник країни Оз»).

V

1. «Ой летіли журавлі» - українська народна пісня (асарпелла);
2. «Shallow» - сл. та муз. Леді Гага, Марк Ронсон, ЕндрюВаят, Ентоні Россомандо;
3. «Небо не ти» – сл. та муз. Макс Барських;
4. «All of Me» - сл. та муз. Сеймор Сімонс, ДжерардМаркс;
5. «Коли заснули сині гори»- сл. та муз. А. Кос-Анатольського;
6. «Time to die» - сл. та муз Біллі Айліш, ФіннеасО'Коннелл;
7. «Lullaby of Birdland»- сл. та муз. Джордж Ширінг,Джодж Девід Вайс;
8. «Mr. Paganini»- сл. та муз. Сем Кослоу.

4. Система оцінювання курсу відповідно до графіку навчального процесу

Навчальний семестр	Контрольний захід (технічний залік, академконцерт тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
I	Академічний концерт (9-й тиждень)	Старовинна арія; Романс українського композитора; Українська народна пісня в обробці	50
I	Семестровий іспит (17-й тиждень)	Арія західно-європейського композитора; Романс західно-європейського композитора; Українська народна пісня в обробці	50
II	Академічний концерт (9-й тиждень)	Старовинна арія; Романс західно-європейського композитора;	50

		Українська народна пісня в обробці	
II	Семестровий іспит (17-й тиждень)	Арія західно-європейського композитора Арія українського композитора Романс	50
III	Прослуховування екзаменаційної програми (атестація) (9-й тиждень)	Старовинна арія; Арія українського композитора Українська народна пісня в обробці	50
III	Семестровий іспит (15-й тиждень)	Арія західно-європейського композитора Романс західно-європейського композитора Романс українського композитора	50

5. Ресурсне забезпечення

<p>Матеріально-технічне забезпечення</p> <p>Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А), Музичне відділення (вул. Т. Цьоклера, 9)</p> <p>Двоканальний регулятор освітлення, прожектори, мікшерний пульта, колонки, сценічні костюми, набір декорацій для концертів, концертний рояль.</p>	<p>Спеціалізовані аудиторії для індивідуальних занять, музичні інструменти</p>
---	--

Література:

1. Антонюк В. Г. Культурологічний зміст українського вокального мистецтва. Часопис НМАУ імені П. І. Чайковського. 2008. № 1. С. 29–41.
2. Антонюк В. Г. Постановка голосу: навчальний посібник для студентів вищих муз навч. закладів. К.: Українська ідея, 2000. 68 с.
3. Базилик Б. О. Орфоепія в співі: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 126 с.
4. Бандрівська О. К. Науково-методичні праці / статті, рецензії / Наукові збірки. В. 6. ЛДМА. Львів, 2002. 148 с.
5. Берегова О. М. Сучасна українська опера як музична комунікація. Арт-курсив. 2010. № 4. С. 5–8.
6. Бокоч В. А. До проблеми методики навчання естрадному вокалу [Текст] / В. А. Бокоч, Л. І. Кузьменко-Присяжна, Л. В. Остапенко. Молодий вчений. 2017. № 8. С. 31–34.
7. Вишневська С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни “Вокальний ансамбль” для

- студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. Івано-Франківськ: «ПП-арт», 2014. 54 с.
8. Вишнеvsька С. В. Основні дикційно-артикуляційні проблеми у вокальному виконавстві : методичні рекомендації до дисципліни “Сольний спів” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. Коломия: Вік, 2015. 36 с.
 9. Вишнеvsька С. В. Формування вокально-виконавського стилю різнофахових спеціалістів : методичні рекомендації по постановці голосу для студентів I-V курсів музичного факультету. м. Івано-Франківськ, видавництво «Плай» Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника, 2012. 55 с.
 10. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва. К., НМАУ, 1997. 320 с.
 11. Голос людини і вокальна робота з ним: навч. видання / Стасько Г., Шуляр О. та ін. Ів-Франківськ, 2010. 336 с.
 12. Даценко А. С. Сольний спів: метод. реком. для студ. спец. «Музичне мистецтво» спеціалізації «Академічний вокал». Луганськ : Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2013. 61 с.
 13. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Держ. ун-т мист. ім. І. П. Котляревського. Харків, 2008. 186 с.
 14. Закрасняна Ж. М., Мельниченко І. В. Методики розвитку виконавської виразності співака спеціальності «академічний вокал». Імідж сучасного педагога. 2014. №5 (182). С. 78–81.
 15. Закрасняна Ж. М. Сучасні вимоги до підготовки фахівців спеціальності «Академічний вокал» / Ж. М. Закрасняна, А. А. Хлопотова, В. В. Юрчук / Молодий вчений. 2017. № 11. С. 552-555.
 16. Музична естрада. Словник / Укладач В. М. Откидач. Харків: Видавець І. В. Якубенко, 2004. 445 с.
 17. Оганезова-Григоренко О. В. Генезис і розвиток вокальної методології: трансформація та синтез. Одеса: астропринт, 2015. 83 с.
 18. Рось З. П. Особливості роботи з розвитку вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків: навчальний посібник з методичними. Івано-Франківськ : “СІМІК”, 2019. с. 66.
 19. Самая Т. В. Основні тенденції розвитку вокального мистецтва естради України 60–70-років ХХ століття. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: зб. наук. пр. Київ: Міленіум, 2017. Вип. 3. С. 133–137.
 20. Соболева О. Д. Формування вокально-виконавських якостей на заняттях вокалу. Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті. 2015. Вип. 1. С. 46–50.
 21. Стасько Г. Психотехніка співу у вокальній педагогіці. Ів-Франківськ, ПНУ ім. В. Стефаника, 2011. 174 с.
 22. Стахевич О. Г. Основи вокальної педагогіки. Ч. 1: Природно-наукові теорії сольного співу. Курс лекцій. Суми: Сумдпу ім. А. С. Макаренка, 2002. 92 с.
 23. Шабутін С., Хміль С., Шабутіна І. Зцілення музикою. Афіни-Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. 192 с.
 24. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва. Монографія: I ч. Івано Франківськ : Видав. «Плай» ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 352 с.
 25. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва: Монографія.-Ч. II. Івано Франківськ: Видав. «Плай» ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 360 с.
 26. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу: навч.- метод. посібник. К.: ІЗМН, 1998. 159 с.
 27. Sadolin C. Complete vocal technique. Denmark, 2000. 255 p
 28. Riggs S. Singing for the stars: a complete program for training your voice. Los Angeles, CA: Alfred publishing co., inc, 1998. 168 p.

6. Контактна інформація	
Кафедра	Кафедра виконавського мистецтва, вул. Української Перемоги 34 а, каб. 205 а, адреса сайту: https://kvm.pnu.edu.ua/ , електронна адреса: kvm@pnu.edu.ua
Викладачі	Вишневська С.В., Пірус В.С, Михайлюк Х.О, Стефанюк М.П., Рось З.П.
Контактна інформація викладача	svitlana.vyshnevska@pnu.edu.ua volodymyr.pirus@pnu.edu.ua khrystyna.mykhailiuk@pnu.edu.ua mykhailo.stefaniuk@pnu.edu.ua zorianana.ros@pnu.edu.ua
7. Політика навчальної дисципліни	
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідання занять є важливою складовою навчання. Всі магістранти зобов'язані відвідувати індивідуальні заняття з фаху. Пропуски індивідуальних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vyvchennia_nove.pdf

Викладач

Вишневська С.В.